Приложение към Годишния план за дейността на ДГ № 82 „Джани Родари“ за учебната 2025/2026 година

ГОДИШНА ПЛАН–ПРОГРАМА ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА (БДП) ЗА УЧЕБНАТА 2025/2026 ГОДИНА

I. Основание

Настоящата годишна план–програма по БДП е разработена в съответствие със:

- Закона за предучилищното и училищното образование;
- Наредба № 5 за предучилищното образование;
- Националната стратегия за безопасност на движението по пътищата;
- Годишния план за дейността на ДГ № 82 „Джани Родари“.

Програмата е **неразделна част от Годишния план на детската градина** и се реализира във всички възрастови групи.

II. Теоретична обосновка

В предучилищна възраст се поставят основите на гражданските компетентности на детето като участник в пътното движение, притежаващ знания, умения и отношение към правилата за лична и колективна безопасност.

Обучението по БДП е част от интердисциплинарен комплекс:

1. **Гражданско образование** – обяснява своите постъпки, свързвайки ги с правила и ценности.
2. **Здравно образование** – разпознава опасни предмети, дейности и поведения.
3. **Интеркултурно образование** – сравнява норми на поведение в различен социален и културен контекст.

III. Цели на обучението по БДП

1. Формиране на начални представи за пътната среда.
2. Формиране на умения за безопасно поведение на пътя.
3. Формиране на култура на поведение и отговорност.

IV. Основни направления и области на компетентност

- Елементи на пътната среда
- Участници в движението
- Пътни превозни средства
- Пътна сигнализация
- Правила за движение на пешеходци и велосипедисти
- Обезопасителни и защитни средства
- Опасни и безопасни места за игра

V. Организация на обучението

Обучението по БДП се осъществява:

- във всички възрастови групи;
- в основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
- интегрирано с образователните направления;
- с превес на **играта** като водеща дейност.

VI. Съдържание на обучението по възрастови групи

I група

Област на компетентност	Тематично направление	Тема	Очаквани резултати и нови понятия
Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	1.Моят дом	Има представа за сградите и пътя пред дома си. Ориентира се по сградите и пътя пред дома. Различава кое се движи и кое не се движи на пътя. Определя подвижни и неподвижни елементи. **Дом, път, движи се, не се движи.*
Пътна среда	Обезопасителни и защитни средства	2.Пътувам с мама и татко	Знае мястото си в автомобила и назовава предпазни средства, които използват децата. Знае предназначението на предпазните средства при пътуване в автомобил. Разбира, че в превозното средство трябва да се спазват правила. Спазва норми на безопасно поведение, когато пътува в автомобил. **Дете-пътник, детско столче, седалка, колан, правила*
Пътна среда	Пътни превозни средства	3.Моите играчки	Знае наименованията на някои превозни средства и се ориентира в техните части. Разпознава игрови средства и ги използва по предназначение. **Камионче, моторче, влакче, количка*

	Пътна сигнализация	4.Разпознавам звук и цвят	Формира сензорни усещания и възприятия за звук и цвят. Вслушва се в различни звукове и ги определя по сила. Разпознава цветовете на светофара - червен, жълт и зелен цвят. *Силен и слаб звук, звук на кола, цветове - червено, жълто и зелено.
	Участници в движението	5.С мама и татко на разходка	Придвижва се за ръка с възрастните, когато се разхожда по улицата. Определя разстоянието до възрастния -близо и далече. Разпознава участници в движението. Да се научат къде и как се движат по улицата. *Шофьор, дете, родители, до него, близо, далече.*

II група

Област на компетентност	Тематично направление	Тема	Очаквани резултати и нови понятия
Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	1.Нашата улица	Изброява основни елементи на улицата. Знае къде се движат пешеходците, къде превозните средства. Знае улица и нейните съставни елементи. Разбира къде се движат хората и къде превозните средства. *Улица, тротоар, бордюр, платно, пешеходна пътека тип „Зебра“.*
Пътна среда	Пътна сигнализация	2.Светофар-другар	Знае значението на светофара като помощник в движението. Разпознава сигналите на светофара и спазва правилата за пресичане. * *Светофар, пресичане на улично платно със светофарна уредба.*
Правила и култура на поведение на пътя	Опасни и безопасни места за игра	3.Къде играят децата?	Знае къде не може да играе - на уличното платно, край паркирали коли в близост до бордюра. Познава правила за безопасна игра с ролери, тротинетка, триколка. Знае къде е опасно да играе на улицата и защо. *Опасност, безопасност, придвиж-ване между паркирали коли, ролер, тротинетка, триколка.*
	Правила за движение в жилищна зона	4.Пресичам безопасно	Знае правилата за пресичане на улицата без светофарна уредба. Предвижда опасностите при пресичане на улица. Спазва правила при пресичане на улица със и без светофарна уредба. * *Пресичане на улично платно без светофарна уредба, сблъсък.*

	Основни правила за движение на велосипед	5.Моят велосипед	Знае и изброява частите на детски велосипед и знае за какво служат. Знае как да потегля, да спира, да паркира и да регулира темпото на велосипеда с помощни колела. Знае защитните, обезопасителни средства за велосипед. Кара с умерено темпо и пази равновесие при потегляне, движение напред и спиране с велосипед. **Велосипед с помощни колела, звънец, детска каска, спирачки, потегляне, спиране, движение напред, каране в права посока.*

III група

Област на компетентност	Тематично направление	Тема	Очаквани резултати и нови понятия
Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	1.Кварталът, в който живея	Може да определя пространственото разположение на елементите в квартала. Прави разлика между еднопосочно и двупосочно пътно платно. Ориентира се в елементите на по-широко пространство – сгради, видове пътни платна, пешеходна пътека при двупосочно движение. **Еднопосочно и двупосочно пътно платно, ляво-дясно, пешеходна пътека.* ** Пътни знаци – М 8.2, пресичане на двупосочно пътно платно.*
Пътна среда	Пътни знаци	2.Познавам ли пътните знаци	Познава характерни особености на указателните знаци, като се ориентират в тяхната форма и цвят. Знае как се преминава под подлез. Осмисля ролята на пътните знаци за пешеходеца и съобразява поведението си спрямо тях. **Предупредителни и указателни пътни знаци А18- „Пешеходна пътека“, А 19 – “Деца“.*
	Превозни средства	3.Могат ли хората без превозни средства	Има представа за превозни средства по суша, въздух и вода и ги сравнява. Може най-общо да определи причините за удар между тях. **Превозни средства по суша, въздух и вода – каруца, автомобил, камион, автобус, влак, кораб, самолет.* **Превозни средства със специален режим на работа – пожарна, полицейска кола. Удар.*
Правила и култура на поведение на пътя	Правила за движение на пешеходец	4. Какво трябва да знае малкия пешеходец.	Изброява правилата, които трябва да спазва пешеходеца. Да познава правилата за пресичане на двупосочно платно. Наблюдава и съобразява светлинни сигнали. **Пресичане на двупосочно пътно платно с възрастен, светлинни сигнали.*

	Правила за движение с велосипед	5.Какво трябва да знае малкият велосипедист	Изброява правила, които трябва да спазва велосипедиста. Знае при какви случаи е водач, в какви пешеходец и защо трябва да носи светлоотразителна жилетка. Регулира поведението си при сигнал. ** Пешеходец с велосипед, светлоотразителна жилетка, каране в права посока, каране с умерено темпо, паркиране*
	Опасни и безопасни места за игра	6. На площадката по БДП	Познава правилата за пресичане на двупосочно движение. Пресича двупосочно улично платно с помощ. **Двупосочно движение.*

IV група

Област на компетентност	Тематично направление	Тема	Очаквани резултати и нови понятия
Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	1.Градът/селото, в което живея	Спазва правила на поведение и има културни навици при движение в родното място. Детето да познава и описва забележителности на родното място. Знае начини на придвижване по булевард, пресичане, преминаване под подлез или надлез. **Булевард, кръстовище, пътен знак Е 21- "Подлез"*
Правила и култура на поведение	Правила за движение на пешеходец	2.На улицата	Познава основните обществени правила и норми за пресичане на кръстовище. Познава сигнали подавани от регулировчик – забранено, разрешено преминаването. Осъзнава опасността от неправилни действия при пресичане на кръстовище. Съобразява поведението си спрямо указанията на регулировчика. **Пресичане на кръстовище със и без светофарна уредба, пресичане на кръстовище при наличие на регулировчик.*
	Правила на поведние на автобусна спирка	3.Пътувам с автобус	Демонстрира адекватно културно и социално присъствие на спирката и в автобуса. Притежава културни и социални навици за лична и колективна безопасност, когато пътува в автобус. **Правила на поведение като чакащ автобус и като пътник в превозното средство.*
Правила и култура на поведение	Правила за движение в жилищна зона	4.Моят път до детската градина	Има практически план за безопасно придвижване. Изразява готовност за спазване на правила за придвижване. Познава безопасния маршрут до детската градина. **Придвижване с възрастен, безопасен път.*

Пътна среда	Пътни превозни средства	5.Изправност н велосипеда	Разпознава основните части на велосипеда и техните функции. Знае значението на безопасност и изправност на велосипед. Разбира личната безопасност във връзка с изправността на велосипеда. **Велосипед без помощни колела, дете-велосипедист, устройство за излъчване на бала или жълта светлина отпред и светлоотразител отзад.*
	Пътни знаци	6.Кои знаци познава велосипедистът	Знае как да регулира поведението, съобразно знаците. Познава пътни знаци за велосипедисти. **Предупредителни знаци за опасност – А20, забранителни знаци – Б9.*
Правила и култура на поведение на пътя	Основни правила за движение на велосипед	7.На площадката за велосипедисти	Демонстрира готовност за спазване на правила и регулиране на поведението. Спазва предписанията на пътните знаци и правила при игра с велосипед. **Велопътека, завой наляво, завой на дясно, змейка.*

VII. Форми и методи на работа

- педагогически ситуации (обучаващи, игрово-познавателни, практически);
- беседи, разкази, проблемни казуси;
- сюжетно-ролеви и дидактични игри;
- практически упражнения, симулации, макети;
- проекти с участие на родители.

Продължителност на ситуациите:

- 3–5 години: 10–15 минути
- 5–7 години: 20–30 минути

VIII. Годишен план-график на дейностите по БДП

Месец	Дейност	Форма	Отговорници
Септември	Тематична родителска среща „Безопасност и БДП“	Среща	Директор, учители
Септември	Начални беседи и наблюдения	Пед. ситуации	Учители
20 ноември	Тематичен ден по БДП	Игрови и практически дейности	Учители
Декември	Безопасност през зимата	Интегрирани дейности	Учители
10 февруари	Тематична родителска среща по БДП	Среща	Директор, учители

Месец	Дейност	Форма	Отговорници
20 март	**Тематичен ден по БДП**	Практически упражнения	Учители
Април	Игри и симулации по БДП	Практически дейности	Учители
Май	Обобщаване и затвърдяване	Игрови ситуации	Учители

IX. Работа с родителите

1. Уеднаквяване на изискванията между детската градина и семейството.
2. Включване на родителите в проекти, тематични дни и срещи по БДП.

X. Квалификация на педагогическите специалисти

1. Проследяване на актуална литература и нормативни документи по БДП.
2. Провеждане на открити педагогически практики от учителите на III и IV ПГ.

XI. Контрол и отчетност

Контролът по изпълнение на програмата се осъществява от директора и ЗДУД чрез:

- наблюдение на педагогически ситуации;
- анализ на реализираните дейности;
- обсъждане на резултатите на Педагогически съвет.

Настоящата Годишна план–програма по БДП е приета като Приложение към Годишния план за дейността на ДГ № 82 „Джани Родари“ за учебната 2025/2026 година.

При необходимост програмата може да бъде актуализирана.